

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΘΙΚΗ
ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

(με τις αιώνιες αξίες και σε σύζευξη με τη σκέψη)

Οι φαντασιώσεις και τα ψέματα του ανθρώπου χωρίς αυτογνωσία

(Επιλογή και σχηματισμός μεγάλης περίληψης)

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η ολική, μερική ή περιληπτική αναπαραγωγή και μετάδοση του παρόντος βιβλίου, κατά παράφραση ή διασκευή με οποιονδήποτε τρόπο (μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, φωτογραφικό κ.λ.π.) σύμφωνα με τους Ευρωπαϊκούς Νόμους και τους Διεθνείς Κανονισμούς, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του δημιουργού/δικαιούχου. Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για τις δημόσιες υπηρεσίες, βιβλιοθήκες, οργανισμούς κ.λ.π. (Ν. 100/1975, 2121/1993 και λοιποί εν γένει κανόνες Διεθνούς Δικαίου).

All Rights Reserved

© Copyright: Κωνσταντίνος Γ. Νικολουδάκης

18541 Πειραιάς

E-mail: filosofiagr@yahoo.gr, info@kosmologia.gr

Τηλ.: +30 210 4811373 Κιν. +30 6932 77 33 73

Web site : <http://www.kosmologia.gr>

"Από παιδί και από τρελό μαθαίνεις την αλήθεια"

"Η γλώσσα κόκαλα δεν έχει και κόκαλα τσακίζει"

Λαϊκές ελληνικές ρήσεις

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΟΥ!



ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ που θεμελιώνουν την Ηθική με εσωτερικές αξίες, ενοποιημένη με τη λογική και την κοσμολογία και επιβάλουν ανατροπές στην κοινωνική και πολιτική ζωή παγκοσμίως. Τις πιο σημαντικές απόψεις, μπορούμε να τις συγχωνεύσουμε σε τρεις-τέσσερις ευρείες ομάδες, τις οποίες υποδιαιρούμε σε περισσότερα μέρη για διευκόλυνση της ανάγνωσης και της κατανόησης ενός μεγάλου αριθμού σελίδων.

>>>>► Για τη συνέπεια στη σκέψη, τη διαχείριση και την αξιοπιστία της γνώσης. Η θεμελιακή διαφορά της σκέψης από τη γνώση. Η πιο στενή σχέση μεταξύ ψυχής, συμπεριφοράς και νόησης. (Μέρος πρώτο).

>>>>► Η πλάνη, η άγνοια, οι ανακρίβειες και τα κενά στη σκέψη, η βεβαιότητα και η αμφιβολία συνδέονται διαρκώς με ψυχολογικές αντιδράσεις και με τη συμπεριφορά, στο άτομο και ομαδικά. Ο σταθερός ρόλος της σκέψης και της ηθικής (με τις πνευματικές και αιώνιες αξίες) για τις ανθρώπινες σχέσεις και για την προσωπικότητα. Οι πρώτες σκέψεις και παρατηρήσεις για την (πνευματική) ηθική πριν από την έρευνα του φυσικού κόσμου. (Μέρος δεύτερο).

>>>>► Σκέψεις και παρατηρήσεις για την (πνευματική) ηθική μετά από την έρευνα του φυσικού κόσμου. Η πνευματική ηθική έτσι αποδεικνύεται παγκόσμια και μπορεί να προσδιοριστεί με το επίθετο «κοσμολογική» ηθική. Για τον προορισμό και το νόημα της ζωής. Αποδεικνύεται ότι οι φυσικοί νόμοι (ρυθμιστικές σχέσεις) που ρυθμίζουν εξωτερικά τα φαινόμενα και διατηρούν τον κόσμο επιβάλλονται με άμεσο/εσωτερικό τρόπο από την ύπαρξη του συνόλου του κόσμου και όχι από την περιστασιακή σύνδεση των μερών. (Μέρος τρίτο).

>>>>► Η σχέση της παγκόσμιας Ηθικής (με πνευματικές αξίες) με τη δικαιοσύνη, με τις πολιτικές επιστήμες και με την οργάνωση της κοινωνίας. Οι πνευματικές αδυναμίες συνολικά, η έλλειψη των ηθικών αξιών και η υλιστική άποψη για τον κόσμο γίνονται πιο φανερά όταν οι άνθρωποι συνεργάζονται, γίνονται μέλη μιας ομάδας, υποκινητές και υποστηρικτές και τελικά από τις συνέπειες στην οργάνωση της κοινωνίας. (Μέρος τέταρτο).

<•> ΟΙ ΑΙΣΘΗΣΕΙΣ ΕΙΝΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΤΗΣ ΝΟΗΣΗΣ ΜΕ ΑΥΤΟΜΑΤΗ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ. (Θεμελιώδεις παρατηρήσεις απ' ευθείας για την αξεχώριστη σχέση της νόησης με τη ζωή και τον κόσμο, χωρίς ερμηνεία των φυσικών φαινομένων. Σχέση ανατρεπτική και ενοποιητική για την Ηθική, τη Ψυχολογία και για επιστήμες που ερευνούν τη νοημοσύνη).

Η κβαντική φυσική δεν έδωσε ακόμα **το διαχρονικό μήνυμα των φιλοσόφων, ότι το “συγκεκριμένο” δεν είναι τόσο σαφώς καθορισμένο, σταθερό, κατανοητό, μονοσήμαντο και καλά αιτιολογημένο** όσο το φαντάσθηκαν στο χώρο της επιστήμης εμπιστευόμενοι υπερβολικά τις αισθήσεις τους και υποβαθμίζοντας την παραμορφωτική δύναμη της άγνοιας επάνω στη σκέψη μας. *“Υπερεκτιμούμε τις υλικές αιτίες και φανταζόμαστε πως από τώρα βρήκαμε τη λύση του αινίγματος, γιατί μας λικνίζει η αυταπάτη πως γνωρίζουμε καλύτερα την ύλη από το “μεταφυσικό” πνεύμα. Αλλά η ύλη μας είναι τόσο άγνωστη όσο και το πνεύμα”* έγραφε ο ψυχολόγος C. G. Jung (1875-1961).

Η ίδια η αντίληψη για τα εξωτερικά πράγματα είναι ένας τρόπος εννόησης (ή σκέψης με την πιο ευρεία έννοια) δημιουργημένη έμμεσα από τα ίδια τα πράγματα (αυτόματα, όχι πάντοτε με επίγνωση) και γι' αυτό είναι απ' όλους αυτονόητη και χρησιμεύει στις δραστηριότητές μας σαν βάσιμη, υπολογίσιμη και αξιόπιστη αλήθεια. Η αντίληψη για τα εξωτερικά πράγματα (η εμφάνισή τους) είναι πάντοτε ένα αποτέλεσμα από τη σχέση ανάμεσα σ' εκείνα και στον εαυτό μας. Αυτή η σχέση μας με τα πράγματα (η θέση, η στιγμή, η κατεύθυνση, η απόσταση, η γωνία, η βιολογική και η ψυχική κατάσταση κ.λπ.) αλλάζει με διάφορους τρόπους και δείχνει πάντοτε ένα μέρος από την πραγματικότητα, ποτέ το σύνολό της. Δεν είναι δυνατό ν' αντιλαμβανόμαστε όλα τα πράγματα στην ίδια στιγμή (ή όλα τα μέρη τους) και η αντίληψη πρέπει να ξεκινάει με μερικά στοιχειώδη γνωρίσματα. Τα αισθήματα, όπως λ.χ. ένα χρώμα ή το αίσθημα της θερμοκρασίας είναι **γνωρίσματα από κάποια αφαίρεση, η οποία γίνεται μόνη της** και μας δείχνουν χωρίς διαφορές (και λεπτομέρειες) ακόμα και όταν τα πράγματα δεν είναι διαρκώς τα ίδια. Η “γλώσσα” με την οποία το βιολογικό σώμα μεταδίδει εσωτερικές πληροφορίες από τον εξωτερικό κόσμο είναι όπως οι αφηρημένες έννοιες των λέξεων, σχηματισμένες βιολογικά (αισθητικότητα), διότι τα ίδια αισθήματα και οι ίδιες στοιχειώδεις πληροφορίες ανιχνεύονται μέσα σε κάθε άλλη αντίληψη. Δηλαδή σε όλες τις εικόνες για τα πράγματα πάντοτε βρίσκονται μερικά στοιχειώδη και σταθερά γνωρίσματα. **Η αντίληψη για τα πράγματα πρέπει να αρχίζει από κάποια αφαίρεση, που γίνεται μόνη της (απρόσεκτα), γιατί αν όχι, τότε δε θα υπήρχαν μη αντιληπτά μέρη της πραγματικότητας.** Αν ο προσδιορισμός της αντίληψης γινόταν μόνο από τα εξωτερικά πράγματα, τότε αυτή θα έπρεπε να μας δείχνει πολύ περισσότερα, αν όχι το σύνολο των πραγ-

μάτων. Εξαρτάται από τους δυνατούς τρόπους, με τους οποίους μπορεί να επηρεάζεται το βιολογικό σώμα. Χωρίς την ύπαρξή μας (υλική ή βιολογική και εσωτερική) βεβαίως θα ήταν αδύνατο να έχουμε κάποια αντίληψη για τα πράγματα. Επομένως, η αντίληψη για τα πράγματα δεν μπορεί ποτέ να είναι ανεξάρτητη από την ποιότητα και τις δυνατότητες της ύπαρξής μας συνολικά. Αυτό μπορούμε να το πούμε έτσι γενικά, χωρίς να χρειάζεται να αναφερθούμε ειδικότερα σε κάποια από τα μέρη του εαυτού μας ή για μερικές ιδιότητές του, όπως λ.χ. στον εγκέφαλο, στο νευρικό σύστημα, στα αισθητήρια όργανα. Γι' αυτό, άλλωστε, οποιαδήποτε κίνηση του βιολογικού σώματος επηρεάζει ποια πράγματα, πού, τότε και αν τα αντιλαμβανόμαστε. Για τον ίδιο λόγο, ένας άλλος άνθρωπος (ο οποίος δεν είναι ακριβώς με το ίδιο βιολογικό σώμα) δεν αντιλαμβάνεται ακριβώς τα ίδια πράγματα ή στην ίδια στιγμή.

Έτσι, η ίδια η αντίληψη (η βιο-πληροφορία, εάν προτιμάτε) είναι αποσπασματική γνώση της πραγματικότητας, όπως είναι οι έννοιες του λόγου και δεν δείχνει τα πράγματα, όπως ακριβώς είναι μόνα τους (και με όλους τους δυνατούς τρόπους και σχέσεις). Βέβαια, το ότι η αντίληψη δεν είναι άμεσα τα πράγματα και δεν μας τα δείχνει ακριβώς όπως είναι (δηλαδή ανεξάρτητα από τον εαυτό μας), αυτό δεν σημαίνει ότι τα πράγματα δεν υπάρχουν. Αντιθέτως σημαίνει, ότι εκείνα δεν είναι τελείως διαφορετικά από εμάς και ακόμα, ότι τα πράγματα μεταξύ τους συνδέονται, αλληλεπιδρούν και έχουν κοινά και σταθερά στοιχεία. **Τα αισθητηριακά δεδομένα (όπως λ.χ. ένα χρώμα ή το αίσθημα της θερμοκρασίας) αρχίζουν από κάποια αφαίρεση**, που γίνεται μόνη της (απρόσεκτα και βιολογικά), γιατί αν όχι, τότε δε θα υπήρχαν αόρατα και απαρατήρητα μέρη της πραγματικότητας. Η αφαίρεση, η σύνοψη και η διαστρέβλωση αρχίζει άμεσα από την πρώτη αίσθηση, όπως και η πληροφόρηση, αφού **αφαιρούνται αναγκαία κάποια γνωρίσματα των πραγμάτων** και τα ίδια τα αισθήματα συνταυτίζονται με ανύπαρκτα πράγματα ή ουσίες. Να λοιπόν, η καθολική ερμηνεία για τη διαπίστωση ότι τα συγκεκριμένα πράγματα δεν είναι τόσο φανερά και καλά γνωστά, όσο το πιστεύουμε πριν σκεφτούμε. Η βιολογική συγκρότηση της πληροφορίας (αισθητικότητα) και η πνευματική συγκρότηση της πληροφορίας (νοητικότητα) δεν είναι δύο αντίθετες ιδιότητες και η μία δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς την άλλη. Η διαφορά τους είναι, ότι η πρώτη πραγματοποιείται έμμεσα, από έξω, ενώ η άλλη άμεσα και σκόπιμα, από το έσω. Στην ίδια την αντίληψη για τα πράγματα μπορούμε να προσθέτουμε ή να αφαιρούμε γνωρίσματα (έτσι όπως κάνουμε στις γλωσσικά εξωτερικευμένες έννοιες) και τότε λέμε, ότι στρέφουμε την προσοχή μας, ότι το πνεύμα συγκεντρώνεται και διερευνούμε.

<•> ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ/ΨΥΧΗΣ ΕΠΙΣΗΣ ΞΕΚΙΝΑΕΙ ΜΕ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ. Η ΑΞΕΧΩΡΙΣΤΗ ΣΧΕΣΗ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΝΟΙΑ

Τα βιολογικά σώματα δεν αντιλαμβάνονται ποτέ το σύνολο των πραγμάτων. Αφού είναι συνδεδεμένα αξεχώριστα από το σύνολο του κόσμου, τότε πώς γίνεται αυτό (να αντιλαμβάνονται ένα ελάχιστο και σχετικό μέρος του); Από τη θεωρητική παρατήρηση για τη σχέση του μέρους με το σύνολο και με ένα αστείο ερώτημα ξεκινάει έτσι απλά μια από τις πιο μεγάλες ανατροπές και από τις πιο σημαντικές απόψεις για την ερμηνεία της ζωής γενικά. Με τα βιολογικά σώματα δημιουργείται μία νέα πνευματική πραγματικότητα που δεν “υπολογίζει” ολόκληρο το Σύμπαν και που λαμβάνει σαν πραγματικότητα μόνο όσα το “αγγίζουν”! Έτσι όμως ξεκινούν και οι αισθήσεις. Η ζωή και η ψυχή ξεκινούν σαν "περιφρόνηση" και "υποβάθμιση" όλου του κόσμου. Η άποψη που συνοψίζεται με αυτή τη διατύπωση είναι η εξής: Η ζωή αρχίζει με το συγχρονισμένο συνδυασμό των ελάχιστων υλικών στοιχείων, τα οποία είναι κατά κάποιο τρόπο το αντίθετο του συνόλου και του Σύμπαντος. Δηλαδή **τα υλικά στοιχεία είναι η ελάχιστη πραγματικότητα και όχι το πλήρες Σύμπαν**. Όταν λοιπόν, δημιουργούνται οι πρώτες μορφές ζωής, αυτές

1) ξεκινούν από το σχεδόν τίποτα της απλής ύλης. (1η αφαίρεση)

2) Μέσα σε ένα κόσμο που είναι ασύλληπτα πιο πολύπλοκος, πιο μεγάλος και σχεδόν άγνωστος (2η αφαίρεση)

3) και αυτές οι μορφές ζωής πληροφορούνται μέσω των αισθήσεων μόνο τοπικά και για ένα ελάχιστο αριθμό επιδράσεων του περιβάλλοντος (3η αφαίρεση)

4) και κινούνται, αντιδρούν και βιώνουν με αυτές τις ελάχιστες πληροφορίες που τους είναι απαραίτητες (συνέπεια της αφαίρεσης)

5) και φυσικά αγνοούν και δεν υπολογίζουν το σύνολο του κόσμου και όσα δεν πέφτουν στα αισθητήρια όργανά τους (αφαίρεση δηλαδή).

Οι πληροφορίες που λαμβάνουν από τα αισθητήρια όργανά τους είναι ελάχιστες σε σύγκριση με τις πληροφορίες που θα μπορούσε να δώσει η πραγματικότητα. Τα έμβια όντα (βιολογικά σώματα) αισθάνονται και αντιλαμβάνονται φυσικά μόνο όσα μπορούν με τα όργανα που διαθέτουν και όσα είναι απαραίτητα για την επιβίωσή τους. Όμως στην ίδια στιγμή τα πράγματα γύρω τους είναι περισσότερα, συνδέονται με πιο πολύπλοκους τρόπους, επιδρούν και αλλάζουν με περισσότερους τρόπους, ενώ εκείνα δεν αντιλαμβάνονται όλα αυτά. Οι πληροφορίες, λοιπόν, που λαμβάνουν από τα αισθητήρια όργανά τους είναι **ελλιπείς, αποσπασματικές και αφηρημένες, κατά παρόμοιο**

τρόπο, όπως και οι λέξεις στη γλώσσα μας εκφράζουν ελλιπώς και αποσπασματικά τα πράγματα.

Η νόηση με την οποία αντιλαμβανόμαστε και παρατηρούμε τα πράγματα θα ήταν αχρείαστη, αν αυτή δεν διαμορφωνόταν από τη συνήθεια κάποιων κοινών χαρακτηριστικών των πραγμάτων και από την παρατήρηση σταθερών σχέσεων, ομοιοτήτων και καταστάσεων που επαναλαμβάνονται στο χρόνο. Η συνήθεια, δεν είναι κάτι άλλο από τη διατήρηση ή αποθήκευση των πιο συχνών πληροφοριών μέσα στο βιολογικό σώμα -δεν μας ενδιαφέρει το πώς- και αυτές τις πληροφορίες εμείς τις αναγνωρίζουμε εσωτερικά-διανοητικά και τις χρησιμοποιούμε. Η αρχική βεβαιότητα της φυσικής αντίληψης γίνεται συνήθεια και ενισχύεται με την επανάληψη και την ανίχνευση ομοιοτήτων. Επιβεβαιώνεται χωρίς τις λέξεις και δύσκολα υποχωρεί με τα λόγια και με τις πολλές σκέψεις, αν δεν διαψευστεί ξανά από την προσωπική εμπειρία. Αν η συνήθεια χρησιμεύει για τη ρύθμιση της συμπεριφοράς και για τη δράση του βιολογικού σώματος, χρησιμεύει διότι είναι βεβαιότητα που προήλθε από επαναλαμβανόμενες παρατηρήσεις στον αισθητό κόσμο. Με αυτή τη «βιολογική μνήμη» αντίστοιχα επαναλαμβάνεται η ίδια συμπεριφορά και προκαλούνται οι ίδιες αντιδράσεις και συναισθήματα και έτσι η βιολογική μνήμη γίνεται εξωτερικά αντιληπτή σαν φυσική εκμάθηση και σαν φαινόμενο προσαρμογής. Στον άνθρωπο, η συνήθεια δεν δημιουργείται μόνο με την επανάληψη των ίδιων εξωτερικών εντυπώσεων και των όμοιων αντιλήψεων, όπως στα άλλα ζώα. Με τη νοητική μεταφορά των πραγμάτων μέσα στο πνεύμα, ο άνθρωπος ανιχνεύει σταθερά στοιχεία, μόνιμες διαφορές και αποκλίσεις και ομοιότητες που δεν ήταν ορατά στα μάτια ή αυτά δεν είχαν παρατηρηθεί τη στιγμή που αυτός κοιτούσε τα πράγματα. Παράλληλα αυτός επαναλαμβάνει συχνά ορισμένες ίδιες σκέψεις και κινήσεις. Έτσι ο άνθρωπος σχηματίζει βέβαιες απόψεις και αποκτάει συνήθειες μέσα από τη δική του σκέψη και όχι μόνο από τις στιγμιαίες παρατηρήσεις μέσω των αισθήσεων.

Αν "αισθητικότητα" εννοούμε την ικανότητα να βλέπουμε, να ακούμε, να αγγίζουμε και γενικά να λαμβάνουμε κάποια πληροφορία από εξωτερικούς ερεθισμούς, τότε όπως εξηγήσαμε, η ικανότητα αυτή κάνει την ίδια λειτουργία, **όπως η νόηση**. Δηλαδή **οι πληροφορίες που λαμβάνουμε από τα αισθητήρια όργανα είναι αποσπασματικές και αφηρημένες** (όπως είναι οι έννοιες των λέξεων) και "καταγράφονται" στη μνήμη μας έτσι όπως μας θυμίζουν κάτι σταθερό, κάτι το ίδιο, κάτι που επαναλήφθηκε, κάτι που μας προκάλεσε ιδιαίτερα ευχάριστη ή δυσάρεστη διάθεση. Η αισθητικότητα είναι στην ουσία η περιορισμένη -σε εξωτερικές επιδράσεις- διανοητικότητα και όχι το αντίθετό της. **Η αφαίρεση γνωρισμάτων και η περιληπτική άποψη των πραγμάτων ξεκινάνε από τα ίδια τα αισθητηριακά δεδομένα** και αυτό

δείχνει, ότι οι αισθήσεις είναι νοητικές ενέργειες με "πρώτη ύλη" από έξω της διάνοιας. **Τα πρώτα δεδομένα των αισθήσεών μας ήδη είναι αποσπασμένα γνωρίσματα και "σύντομες" απόψεις των πραγμάτων.** Έτσι η πλάνη είναι εξασφαλισμένη και στις αισθήσεις, αφού με την αποσπασματική και την ελλιπή πληροφόρηση για τα πράγματα πολλά δεν φανερώνονται, ενώ η γνώση με τέτοιες ελλείψεις επίσης είναι διαστρεβλωμένη γνώση.

* Σύντομη παρατήρηση για τη συνήθεια. Όταν ακούσουμε κάποιον να μιλάει σε μια γλώσσα που δεν τη γνωρίζουμε, δεν καταλαβαίνουμε τίποτα. Μας φαίνεται δύσκολο να μάθουμε να μιλάμε την ίδια γλώσσα και απίστευτο, πώς με αυτή τη γλώσσα που εμείς δεν καταλαβαίνουμε τίποτα, οι άλλοι επικοινωνούν τόσο άνετα μεταξύ τους. Όταν ακούσουμε για πρώτη φορά μουσικές συνθέσεις όπως αυτές της κλασικής μουσικής, τότε θα μας φανούν όλες ίδιες και χωρίς ιδιαίτερες διαφορές. Μάλλον, μετά δεν θα θυμόμαστε τι ακούσαμε. Μετά από περισσότερα και συχνότερα ακούσματα θα αρχίσουμε να παρατηρούμε τις μεγάλες διαφορές τους και μερικές από αυτές τις συνθέσεις θα ξεχωρίσουν από άλλες και θα τις θυμόμαστε με όλες τις νότες και τις αποχρώσεις τους. Αυτό το φαινόμενο της εξοικείωσης, της προσαρμογής, της γρήγορης και βέβαιης αναγνώρισης και της αίσθησης του καλά γνωστού, που επιτυγχάνεται όταν αυξηθεί η συχνότητα της επανάληψης ή η διάρκεια της πληροφορίας, το αποκαλούμε "συνήθεια". Η συνήθεια κάνει τα πράγματα να ξεχωρίζουν (διακριτά), αμέσως αναγνωρίσιμα, ακόμα και κατανοητά. Σε μερικές περιπτώσεις αυτό το αποτέλεσμα της συνήθειας μπορεί να χρειαστεί πολλά χρόνια ή και αιώνες. Έπειτα, το αποτέλεσμα φαίνεται σαν κάτι φυσικό, εύκολο και γρήγορο. Έτσι πολλές από τις ανθρώπινες κατασκευές για τις οποίες χρειάστηκαν νέες ανακαλύψεις, μακροχρόνιες έρευνες και πειραματισμοί με τη συμβολή πολλών ειδικών, αυτές βρίσκονται γύρω μας χωρίς να υποψιαζόμαστε το παρελθόν τους. Οι απορίες μας συνήθως περιορίζονται στην εκμάθηση της χρήσης τους και όχι στο πώς αυτές έγιναν ή πώς λειτουργούν (π.χ. ασύρματες επικοινωνίες). Τότε μπορούμε να χάσουμε την επαφή μας με την πραγματικότητα και ν' αντιλαμβανόμαστε σαν κάτι φυσικό μια φαντασίωσή μας. Όταν κάτι γίνεται πολύ συχνά μέχρι και μόνιμα, τότε αυτό μας φαίνεται απαραίτητο και επιβεβλημένο, ανεξάρτητα από το αν είναι σωστό, ωραίο ή καλό. Στο τέλος, η συνήθεια γίνεται στοιχείο της βιολογίας μας, έτσι όπως είναι η αίσθηση της στερεότητας... Η συνήθεια είναι η πίστη και η αυτόματη βεβαιότητα που προκαλείται με τις ίδιες πάντα πληροφορίες και όταν αυτές οι πληροφορίες επιβεβαιώνουν πάντα τις ίδιες παρατηρήσεις, τα ίδια συναισθήματα, τις ίδιες σκέψεις, τις ίδιες απόψεις. Η συνήθεια, λοιπόν, συνδέεται με την πληροφορία, με τη γνώση και μαζί με την αίσθηση της

σταθερότητας.

Η αντίληψη είναι περιορισμένη και αποσπασματική γνώση της πραγματικότητας, όπως οι έννοιες του λόγου και αρχίζει αυτόματα με μία βιολογική αφαίρεση. Αν η αφαιρετική δυνατότητα ονομάζεται διάνοια ή είναι μία διανοητική δραστηριότητα, τότε το ίδιο πρέπει να ονομαστεί και η δυνατότητα της αντίληψης. Η ίδια η αντίληψη είναι ένα είδος εννόησης δημιουργημένη έμμεσα από τα εξωτερικά πράγματα. Η γνώση και η διανοητική δραστηριότητα έχει αρχίσει με το πρώτο αίσθημα και εκδηλώνεται με ήχους και με όλη τη συμπεριφορά του βιολογικού φορέα της. Η διάνοια σχετίζεται άμεσα με όλες τις ψυχικές δραστηριότητες με αρχή την πρώτη αίσθηση και είναι η ουσία της ζωής, ο λεγόμενος εσωτερικός κόσμος. Δεν υπάρχει πρώτα η ζωή ή μία ανόητη εσωτερική ύπαρξη και μετά η γνώση. Ούτε μπορεί να διαμορφωθεί εσωτερικός/ψυχικός κόσμος χωρίς καμία γνώση και πληροφορία. Ψυχή, εσωτερικός κόσμος και ζωή δεν υπάρχουν χωρίς καμία μορφή γνώσης και χωρίς κάποιο τρόπο νόησης και την αντίστοιχη βεβαιότητα ή αβεβαιότητα που τη συνοδεύει. (...)

Η διάνοια αυτενεργεί στρέφοντας την προσοχή της ενώ με τη βοήθεια της γλώσσας μπορεί να διατηρεί την εμπειρία. Ο άνθρωπος με τη διατηρημένη εμπειρία και τη γνώση των εξωτερικών πραγμάτων διαμορφώνει απόψεις, κάνει εκτιμήσεις και παρατηρήσεις, αντιδρά συναισθηματικά δηλαδή μπορεί να σκέφτεται και έτσι να ρυθμίζει ο ίδιος τις εξωτερικές πράξεις. Χωρίς τα πράγματα να είναι παρόντα στις αισθήσεις και χωρίς εκείνα να υπάρχουν ή να τον επηρεάζουν πραγματικά. Όταν κάποιος το αγνοεί αυτό, τότε οδηγείται σ' έναν ανόητο διαχωρισμό των συναισθημάτων, των επιθυμιών, των ορμών ακόμα και της ψυχής από τη γνωστική δραστηριότητα και φαντάζεται τη διαφορά του ανθρώπου από τα άλλα ζώα πιο μεγάλη και μεταφυσική.

<©> Οι προηγούμενες παρατηρήσεις γίνονται εύκολα χωρίς ιδιαίτερες γνώσεις για το βιολογικό σώμα και για τον ευρύτερο κόσμο. Δεν μπορεί όμως κανένας να τις διαψεύσει και να μην εντυπωσιαστεί όταν επιβεβαιώνονται από την ερμηνεία για το σχηματισμό των πραγμάτων από την ύλη: >>>►

>>> ► Τι είναι η εμβιότητα και πώς συνδέεται με την ύλη; Ποια η σχέση των αφηρημένων χωρο-χρονικών υλικών (και εξωτερικών) αλληλεπιδράσεων με την εσωτερικότητα; Από τις πιο μεγάλες ανατροπές και από τις πιο σημαντικές απόψεις ξεκινάει με την πιο γενική και απλή παρατήρηση που είναι η σχέση του μέρους με το σύνολο. Τα βιολογικά σώματα δεν αντιλαμβάνονται ποτέ το σύνολο των πραγμάτων. Αφού είναι συνδεδεμένα αζεχώριστα από το σύνολο του κόσμου, τότε πώς γίνεται αυτό (να αντιλαμβάνονται ελάχιστα και σχετικό μέρος του;

>>> Με την απλή ύλη, με τα άψυχα σωματίδια εμφανίζεται το ίδιο φαινόμενο που ανιχνεύουμε ότι υπάρχει για ολόκληρο το Σύμπαν. Το σύνολο του Σύμπαντος, που δεν βρίσκεται σε κανένα περιβάλλον και είναι πάντοτε το ίδιο και αυτοτελές, έχει άμεση σύνδεση με τον εαυτό του, δηλαδή πνευματική. Καλύτερη και πιο απλή ερμηνεία για το φαινόμενο της Ζωής δεν υπάρχει! Η άμεση σχέση που έχει το σύνολο του κόσμου με τον εαυτό του, αυτή η ίδια σχέση εμφανίζεται μέσα σε ορισμένες συνθήκες του χώρου και του χρόνου. Όλα τα φαινόμενα εμφανίζουν το Θεό και τα ζωντανά πλάσματα συμπεριφέρονται σαν να ήταν ο Θεός, διότι είναι αυτός, όχι όμως σαν αυτοτελής.

>>> Ύλη: η σχετική πρώτη πραγματικότητα μέσα στο ποιοτικό σύνολό της, είναι μία σχετική έλλειψη ποιότητας και πραγματικότητας μέσα στο τελειωμένο σύνολο της πραγματικότητας. Μέσα στο πλήρες σύνολο συνυπάρχει εξέλιξη... και η αρχή της δημιουργίας γίνεται από την απλούστερη ύλη, η οποία είναι το σχεδόν τίποτα. Το αντίθετο του συνολικού κόσμου είναι η ύλη (ποσότητες που κινούνται και μεταβάλλονται πολύ γρήγορα, μη ξεχνάμε).

>>> Τα πράγματα γίνονται με τη σταθερή παρουσία του ολοκληρωμένου Σύμπαντος, που συμμετέχει σαν το Κοινό και σταθερό Σύνολο με το βασικό γνώρισμα της (γενικής) έννοιας. Στην ουσία, αυτά είναι ο ίδιος ο Θεός σαν ατελής μέσα στο χρόνο και στο χώρο και ο κενός χώρος είναι το πλήρες Σύμπαν με το σύνολο της ενέργειας σε κατάσταση ισορροπίας.

>>> Η ακραία διαφορά μεταξύ πνεύματος/ψυχής και ύλης/σώματος δεν είναι άλλη από τη διαφορά μεταξύ του παγκόσμιου συνόλου και του μέρους. Το παγκόσμιο σύνολο δεν υπάρχει μόνο όπως φαίνεται σαν κατακερματισμένο, μόνο με τους εξωτερικούς τρόπους σύνδεσης των πραγμάτων (στις ξεχωριστές στιγμές του χρόνου).

>>> Ψυχή και αίσθηση: Η ά-μεση, εσωτερική και ταυτόχρονη παρουσία του ολοκληρωμένου Σύμπαντος περιορισμένα στο χρόνο και στο χώρο, όταν τα δομικά στοιχεία μπορούν να συγχρονιστούν.

<> Δεν χρειάζεται η κοσμολογία και η αστροφυσική ούτε κανένας θεάνθρωπος για να αντιληφθούμε το γεγονός, ότι η γνώση προσφέρει ελευθερία και πολλές επιλογές στη ζωή' ότι με την άγνοια θα ήμασταν όπως τα άλλα ζώα, ενώ με την ατέλεια στη γνώση γινόμαστε παρανοϊκοί και συμπεριφερόμαστε επικίνδυνα. Ότι για να ζήσουμε χρειαζόμαστε κυρίως την αλήθεια και όχι το ψέμα, την ανοχή και την κατανόηση και όχι την απερίσκεπτη αγριάδα, την αυτοσυγκράτηση των συναισθηματικών φορτίων και όχι την άμεση αντίδρασή μας, ότι χρειάζεται λίγος χρόνος για σκέψη και όχι η ανεξέλεγκτη φυγή από τον εαυτό μας μέσα από τις σχέσεις μας με τα πράγματα. Χρειαζόμαστε την ικανότητα σωστής εκτίμησης και σκέψης και όχι τη βιαστική κρίση και την απερίσκεψία. Χρειαζόμαστε να σκεφτόμαστε αμερόληπτα και να συμπεριφερόμαστε δίκαια και όχι να μεταχειριζόμαστε όλα τα πράγματα σαν εργαλεία για τις προσωπικές μας απολαύσεις. Χρειαζόμαστε να έχουμε εμπειρία και να αποφασίζουμε ώριμα και όχι να είμαστε πνευματικά αδύναμοι και υπάκουα εκτελεστικά όργανα. Χρειαζόμαστε και τη γενναιότητα για να μπορούμε να αντιδρούμε, να απορρίπτουμε, να παραδεχόμαστε και να μην προδίδουμε τις αξίες μας κάτω από την πίεση των κοινωνικών συνθηκών ή με το δέλεαρ κάποιων φθηνών ανταλλαγμάτων. Δεν χρειάζεται η κοσμολογία και η αστροφυσική για να αντιληφθούμε πως αντιθέτως, δεν θα αξιοποιήσουμε καλύτερα την ύπαρξή μας, εάν οι απόψεις μας είναι λανθασμένες ή όταν πράττουμε χωρίς γνώση και πληροφόρηση, όταν προκαλούμε αποσταθεροποίηση στη ζωή των άλλων, όταν ζούμε χωρίς να το έχουμε ποτέ σκεφτεί και λοιπά. Ακόμα και οι πιο «κακοί» άνθρωποι ενδέχεται να έχουν μια συγκεκριμένη εκτίμηση για μερικές εσωτερικές αξίες, ασχέτως αν επιλέγουν και φαίνονται να ζουν όπως αν είχαν πλήρη άγνοια. Με λίγα λόγια, διαπιστώνουμε μια διαχρονική Ηθική για την αξιοποίηση της ανθρώπινης ζωής, για το ξεπέραςμα πολλών κακών που εμποδίζουν την ευτυχία και την ειρήνη και τα οποία πηγάζουν από μέσα μας. Μέσα μας, όχι από το στομάχι (με τη βιολογική έννοια) αλλά από το πνεύμα με το οποίο διαρκώς ρυθμίζονται οι πράξεις και οι αντιδράσεις μας. Η εξωτερική δράση, ακόμα και με τις αυτοκαταστροφικές συνέπειες, επίσης γίνεται με τη συμμετοχή του πνεύματος και ρυθμίζεται με σκέψεις και γνώσεις.